

Til Folketingets Sundhedsudvalg

Middelfart, d. 6. september 2019

Som bekendt er der overvejelser i gang omkring organiseringen af alkoholbehandlingen for de borgere som på samme tid er ramt af en psykisk lidelse og alkoholafhængighed. Det er et helt berettiget fokus, som længe har været savnet.

I tæt samarbejde med de kommunale misbrugsrådgivninger har Ringgården gennem en lang årrække opbygget en specialkompetence, der drejer sig om at levere døgnbehandling med dobbeltfokus (misbrug og psykisk lidelse) til borgere henvist fra de enkelte kommuner – i det væsentligste finansieret af den snart udrindende SATS-bevilling til præcis dette formål.

Med udløbet af SATS-puljen er Ringgården fra 2020 truet på sin eksistens som leverandør af denne specialiserede form for døgnbehandling, der ikke har noget sidestykke i Danmark. Ligeledes har en særskilt SATS-bevilling til Ringgårdens virke som *Nationalt Kompetencecenter for dobbeltfokuseret afhængighedsbehandling* (med Sundhedsministeriel blåstempling) kun løbetid frem til og med 2020.

Ringgårdens status som nationalt kompetencecenter er på Sundhedsstyrelsens opdrag grundigt evalueret af COWI både via intern gennemgang af funktionen og gennem omfattende stikprøver hos vores samarbejdskommuner. Af evalueringen fremgår, at kompetencecentret opfylder vision og mission for funktionens formål med hensyn til at være et ressource-center for alkoholbehandlingsområdet (i enkelte tilfælde også for stofområdet) – placeret netop i hullet mellem misbrugsbehandling og psykiatri.

Der er gennem tiden investeret ikke så få midler (bl.a. via SATS-puljen) i at understøtte denne kompetenceudvikling, -formidling og dobbeltfokuserede behandling, og det vil være et stort tilbageslag for alkoholområdet, hvis dette går tabt.

Vi vil gerne plædere for politisk stillingtagen til kompetence-/behandlingscentrets fortsatte sikring via finansloven, idet der med udgangen af 2019 er risiko for, at der sker en nedsmeltning i Ringgårdens virke og deraf følgende kompetencetab på alkoholområdet, som Ringgården – i al beskedenhed – har en væsentlig rolle i med de særlige kompetencer, institutionen har opbygget gennem årtier.

Vi har udarbejdet et kortfattet papir med en løsningsmodel (vedhæftet), som vi gerne vil fremlægge for udvalget. Vi mener, at Ringgården netop i konkret *praksis* har positioneret sig i området mellem psykiatri og misbrugsbehandling, som man politisk overvejer at knytte tættere sammen.

Med venlig hilsen

Per Nielsen
Centerleder

Steffen Røjskjær
Adm.- og udviklingsleder

./ bilag: Ringgården modelforslag 2020

Perspektiver og fordele ved at samle midler til behandling af dobbeltbelastede alkoholafhængige på Kompetencecenter Ringgården

Kompetencecenter Ringgården¹ har ved flere lejligheder både skriftligt og ved foretræde for Sundhedsudvalget d. 9. april d.å. advokeret for, at de permanente midler, der er afsat til døgnbehandling af dobbeltbelastede alkoholafhængige i forbindelse med den aktuelle SATS-puljeaftale, samles på Ringgården frem for at sprede dem ud til kommunerne efter ansøgning.

Der er i aftaleteksten 2016-19 lagt op til, at der skal findes en permanent model:

"Puljemidlerne vil blive fordelt på baggrund af ansøgninger fra kommunerne og efter faglig indstilling fra Sundhedsstyrelsen. Hvordan midlerne permanentgøres vil blive taget op i forbindelse med projektperiodens udløb i 2019."

Vi vil her anføre de vigtigste argumenter for en model, hvor man samler behandlingsmidler til specialiseret døgnbehandling af dobbeltbelastede på Ringgården sammen med en fortsat bevilling til Kompetencecenterfunktionen, så alle landets kommuner kan henvise direkte til specialiseret og kompetent døgnbehandling og modtage faglig sparring og opkvalificering.

Fordele:

1. Mindre administration og større transparens

- Ansøgningsprocedure til puljen bortfalder. Rusmiddelcentrene skal ikke bruge administrativ tid på at ansøge puljen, og SST/SUM skal ikke bruge tid på at vurdere ansøgninger og administrere bevillinger (45 bevillingshavere i den nuværende model).
- Dokumentation/regnskabsaflæggelse bortfalder for kommunerne. Ringgården er ansvarlig for dette og sørger for – i samarbejde med rusmiddelcentrene – at dokumentere brugen af midlerne samt aflægge regnskab og afrapportering. SST/SUM skal derfor også kun forholde sig til én aktør i stedet for 45, som tilfældet er nu.
- Sikring af, at midlerne bruges fuldstændigt og entydigt på den tiltænkte opgave: dobbeltfokuseret behandling.

2. Sikkerhed for kompetent og blåstemplet behandling i tråd med kvalitetskrav fra NKR 1+2

- Kompetencecentrets behandlingsmetoder er state-of-the-art, gennemføres af en yderst kompetent stab, og er velbeskrevne og veldokumenterede. COWI evaluerede i 2017 centrets aktiviteter.
- Lige og hurtig adgang til dobbeltfokuseret døgnbehandling uanset kommunebudget – små kommuner kan operere på lige fod med store.
- Alle klienter med relevant problematik kan sendes i behandling, når tiden er den rette, da der ikke skal skeles til lokale årsbevillinger og fordeling hen over året.
- Visitation er central efter fælles, eksplicite kriterier. Afstemning af relevant behandlingsindsats sker i direkte samarbejde mellem kommunal behandler og Kompetencecentret.

¹ Kompetencecenter Ringgården er en selvejende, nonprofit institution under KFUM's Sociale Arbejde i Danmark.

3. Vedligehold af høj faglighed

- Det stabile driftsgrundlag for Kompetencecentret kombineret med nem adgang til direkte faglig sparring for kommunerne giver en synergieffekt, der er i tråd med den oprindelige Kompetencecenter idé: døgnbehandling og konsulentydelse skal gå hånd i hånd, så praksisnærhed sikres og metoder udvikles og formidles.
- Kompetencecentret kan i praksis medvirke til det faglige kompetenceløft af kommunale alkoholbehandlere, som er aftalt i Folketinget. Ringgården har gennem en årrække været involveret i SST's Alkoholbehandleruddannelse og har stået for at designe og tilrettelægge to af modulerne (om "kognitiv terapi" samt om "behandling af dobbeltbelastede"). Centret stod ligeledes bag Projekt SODA², der omhandlede praksisnær kompetenceopbygning i 14 kommuner og opbygning af sammenhæng mellem ambulant og døgnbehandling.

4. Bindeled mellem misbrugsbehandling og psykiatri

- I en periode hvor alkoholrådets organisering drøftes, og især gruppen af dobbeltbelastede afhængige er i fokus, ligger det lige for, at Kompetencecentrets erfaringer og behandlingsviden sikres og tænkes med. Ringgårdens Kompetencecenterfunktion kan være et afgørende bindeled i de igangværende bestræbelser på at få misbrugsområdet og psykiatrien bragt tættere på hinanden.

Løsningsmodel

Det foreslås, at der afsættes faste midler for i alt 20 mill. kr. årligt i én bevilling til én sammenhængende behandlings- og kompetenceudviklingspakke, der varetages af Kompetencecenter Ringgården.

Det svarer til de midler, der har været afsat gennem SATS-puljen til henholdsvis døgnbehandling af dobbeltbelastede (13,5 mill. kr. årligt) og til Ringgårdens kompetencecenterfunktion (ca. 1,5 mill. kr. årligt), hvortil lægges yderligere 5 millioner kr. årligt til behandling.

Med 18,5 mill. kr. til behandling vil man dække *hele* kapaciteten på Ringgårdens behandlingsenhed med 32 sengepladser og en gennemsnitlig normering på ca. 26 klienter pr. dag, svarende til udredning og intensiv behandling i 10-12 uger af op mod 200 dobbeltbelastede personer pr. år.

Med 1,5 mill. kr. til kompetencecenterfunktionen vil man kunne fastholde niveauet for konsulentydelse, formidlingsaktiviteter og undervisning til landets rusmiddelcentre. COWI's evalueringsrapport viser, at der er stor interesse for centrets aktiviteter.

Per Nielsen

Centerleder

Thomas Josiasen

Souschef

Steffen Røjskjær

Udviklingsleder

Middelfart, d. 27. august 2019

² Nielsen, P., Røjskjær, S. & Josiasen T. (2013) Afrapportering af Projekt SODA – Samarbejde Om Dobbeltbelastede Alkoholklinter. Et modelprojekt om organisering og udførelse af flerfaset dobbeltfokuseret alkoholbehandling.